

**UCHWAŁA NR XXIX/227/17
RADY GMINY GRÓDEK**

z dnia 24 marca 2017 r.

w sprawie Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Gródek na lata 2017 - 2019

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446, 1579 i 1948), art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 575, 1583 i 1860) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Gródek na lata 2017 - 2019, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Gródek.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Wieczysław Gościk

Załącznik do Uchwały Nr XXIX/227/17
Rady Gminy Gródek
z dnia 24 marca 2017 r.

Program Wspierania Rodziny w Gminie Gródek na lata 2017- 2019

Spis treści

I.	Wprowadzenie.....	3
II.	Podstawy prawne do realizacji programu:	4
III.	Diagnoza społeczna w Gminie Gródek.....	5
IV.	Analiza SWOT.....	7
V.	Założenia programu	9
VI.	Cele główne i szczegółowe	9
VII.	Realizacja programu	10
VIII.	Realizatorzy.....	12
IX.	Finansowanie	12
X.	Efekty i rezultaty programu	13
XI.	Monitoring i ewaluacja	13
XII.	Podsumowanie	14
XIII.	Zespół tworzący program.....	14

I. Wprowadzenie

Rodzina to podstawowa grupa społeczna, która początkuje wszelkie działania prawidłowego funkcjonowania społeczeństwa. Innymi słowy, rodzina jest instytucją, która prowadzi do kształtowania tożsamości i postaw młodego człowieka. To właśnie w niej rodzi się hierarchia wartości, kodeks postępowania, kształtuje się kręgosłup moralny dzieci i młodzieży. Dlatego nawet niewielkie zaburzenie może powodować destabilizację w rodzinie. Destrukcyjne przerwanie łańcucha więzi rodzicielsko-opiekuńczych prowadzi do zakłócenia relacji międzyludzkich. Rodzina dla każdego człowieka powinna być docelową przystanią, wskaźnikiem, drogowskazem, który podpowie, w którą stronę się kierować. Rodzina kształtuje ludzkie postawy i nadaje sens egzystencji człowieka. Z domu wynosi się własne przyzwyczajenia, nawyki, zachowania i etyczne odniesienia. Osłabienie rodziny zarówno w sferze materialno-bytowej, jak i w sferze więzi rodzinnych, wymaga podjęcia stosownych kroków ze strony państwa. Wszelkie działania podejmowane na rzecz dobra dziecka i jego rodziny powinny być spójne i zgodne z potrzebami osób. W związku z tym, Gmina od lat prowadzi działania pomocowe dla rodzin z dysfunkcjami. Rosnące zagrożenia wywierają jednak potrzebę tworzenia programu wspierania rodziny, która to stanowi „podstawowe środowisko życia i wychowania młodego pokolenia”. Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 575 z późn. zm.), do zadań własnych gminy należy, m.in. opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny. W świetle założeń ustawy pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Ważne jest, by działania i decyzje względem rodziny były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji (pomoc społeczna, szkoła, sąd, policja). Konsekwencją powyższego zapisu jest wprowadzenie trzyletniego programu wspierania rodziny w Gminie Gródek.

Priorytetem będzie stworzenie działań profilaktycznych i osłonowych tak, aby zapobiegać marginalizacji i społecznemu wykluczeniu mieszkańców. Świadczenie wsparcia dla rodzin zagrożonych społecznym obniżeniem standardu życia ma dać poczucie bezpieczeństwa i gwarancje wsparcia instytucjonalnego. Każdy świadczeniobiorca powinien mieć zapewnione wsparcie i posiadać pewność, że może je otrzymać w instytucjach do tego celu powołanych. Działania na rzecz rodziny to czynności skierowane do poszczególnych jej członków oraz kampanie prowadzone na rzecz całej wspólnoty. Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest utworzenie spójnego systemu wsparcia rodzin i dzieci przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, mających na celu przywrócenie im zdolności do wypełniania tych ról, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci.

Realizowane w ramach programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną. Ma to na celu pomoc w odzyskaniu przez rodziców funkcji opiekuńczych, tj. umożliwienie dziecku powrotu do środowiska rodzinnego.

II. Podstawy prawne do realizacji programu

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej jest najważniejszym aktem prawnym regulującym wszystkie aspekty życia członków naszego społeczeństwa. Jest to akt prawny najwyższej wagi, któremu powinny być podporządkowane ustawy i rozporządzenia dotyczące różnych sfer życia społecznego. Realizacja polityki wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej opiera się między innymi na poniższych aktach prawnych:

1. ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 575 z późn. zm.);
2. ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930 z późn. zm.);
3. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390);
4. ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2015 r. poz. 2082 z późn. zm.);
5. ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z późn. zm.);
6. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016 r. poz. 224 z późn. zm.);
7. ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2016 r. poz. 195 z późn. zm.);
8. ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016 r. poz. 1860);
9. ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm.).

III. Diagnoza społeczna w Gminie Gródek

Gminę Gródek tworzy 59 miejscowości. Na terenie gminy zauważalne jest duże zróżnicowanie miejscowości pod względem liczby mieszkańców. Największą liczebnością charakteryzują się miejscowości: Gródek, Waliły–Stacja, Załuki, Wiejki, natomiast najmniej liczebne są miejscowości Gobiaty, Zasady, Jaryłówka, Glejsk. Liczba ludności Gminy Gródek według stanu na dzień 31.12.2016 r. wynosi 5295 osób, w tym: 2568 mężczyzn i 2727 kobiet. Gminę Gródek zamieszkuje 856 osób w wieku przedprodukcyjnym (0-18 lat), 3137 osób w wieku produkcyjnym (19-60 lat kobiety i 19-65 lat mężczyźni) oraz 1302 osoby w wieku poprodukcyjnym. Z tego wynika, że populację mieszkańców gminy stanowią w większości ludzie młodzi będący w wieku aktywności zawodowej – stanowią oni 59,24 % ogółu mieszkańców.

Według stanu z 31.12.2016 r. (dane z PUP Białystok) udział bezrobotnych w Gminie Gródek w ogólnym stanie bezrobocia wynosi 293 osób (w tym 167 mężczyzn i 126 kobiet), co stanowi 5,53%. W Gminie Gródek najwyższy odsetek osób bezrobotnych zanotowano w grupie wiekowej 25 - 34 lata, tj. 76 osób, co stanowi 25,94 % w stosunku do zarejestrowanych w PUP z Gminy Gródek. Biorąc pod uwagę odsetek osób bezrobotnych w zależności od poziomu wykształcenia, najwyższy poziom bezrobocia zanotowano w grupie osób z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym - 88 osób 30,03 %, a najmniej z wyższym - 29 osób 9,90 %. Odsetek osób długotrwale bezrobotnych wynosił 65,87 %, tj. 193 osoby.

Na terenie Gminy Gródek wiele osób korzysta z pomocy społecznej. Przyczynia się do tego trudna sytuacja na rynku pracy. Brak możliwości zatrudnienia powoduje, iż powstają enklawy biedy, często dziedzicznej przez dzieci. Utrzymująca się niezmiennie trudna sytuacja rodzin związana z brakiem pracy, a tym samym źródła dochodu pozwalającego prowadzić godne życie, przekłada się następnie na patologie społeczne.

Według art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r., poz. 930 z późn. zm.), najczęstszymi powodami przyznawania pomocy są: ubóstwo, sieroctwo, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, przemoc w rodzinie, potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, rodziny niepełne, alkoholizm lub narkomania, trudność w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, zdarzenia losowe, sytuacja kryzysowa, klęska żywiołowa lub ekologiczna.

Jak w każdej społeczności, tak również w Gminie Gródek część mieszkańców nie radzi sobie z problemami życiowymi i potrzebuje wsparcia. Rolą gminy w zakresie realizacji zadań pomocy społecznej jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Na poziomie gminy pomoc

społeczna kierowana jest bezpośrednio do osób potrzebujących. Skupia się również na pomocy i wsparciu w rozwiązywaniu określonych problemów. Zadania z zakresu pomocy społecznej na terenie Gminy Gródek realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gródku poprzez wsparcie osób i rodzin, umożliwiając im przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Przydzielany rodzaj, forma i rozmiar świadczenia są odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy, a potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy są uwzględniane na miarę celów i możliwości Ośrodka.

Tabela 1. Najczęstsze powody przyznawania pomocy społecznej w 2015 r. i 2016 r.

Trudna sytuacja życiowa	2015 r.		2016 r.	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	279	649	239	543
Sieroctwo	0	0	0	0
Bezdomność	1	1	1	1
Potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietność	38	181	27	133
Bezrobocie	211	496	190	448
Niepełnosprawność	115	240	112	239
Długotrwała lub ciężka choroba	125	267	92	174
Przemoc w rodzinie	1	4	0	0
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, w tym:	62	239	37	148
- w rodzinach niepełnych	26	75	10	26
- w rodzinach wielodzietnych	26	136	16	83
Alkoholizm	19	35	16	26
Narkomania	0	0	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	0	2	5
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy	0	0	0	0
Zdarzenia losowe	3	4	0	0
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	1	1	0	0

Źródło: Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gródku

Analiza Tabeli 1. pozwala stwierdzić, iż głównymi powodami ubiegania się o wsparcie w ramach ustawy o pomocy społecznej są: bezrobocie oraz długotrwała lub ciężka choroba.

W 2015 r. pomocą z powodu bezrobocia objętych było 211 rodzin, a z powodu długotrwałej choroby 125 rodzin. W 2016 r. pomocą z powodu bezrobocia objętych było 190 rodzin, natomiast z powodu długotrwałej choroby 92 rodziny. Kolejnym istotnym problemem jest ubóstwo, które w znacznej mierze przyczynia się do trudnej sytuacji materialnej rodzin oraz pojawiania się patologii społecznych. Na uwagę zasługuje fakt, iż w 2016 r. w stosunku do 2015 r. zmalała ilość rodzin korzystających z pomocy z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Z tego powodu w 2015 r. objętych pomocą były 62 rodziny, natomiast w 2016 r. 37 rodzin.

IV. Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> - Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Gródek na lata 2016-2024. - Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Białostockim na lata 2015-2017. - Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii. - Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Gródek na lata 2012-2017. - Aktywna współpraca instytucji działających na rzecz rodziny. - Współpraca z Centrum Ochrony Dziecka i Rodziny-Klanza w Białymstoku. - Doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny. - Dobre rozeznanie środowiska lokalnego m.in. przez pracowników służb pomocy społecznej, pedagogów szkolnych. -Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego działającego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. - Baza instytucji wspierających rodzinę (w szczególności: Policja, GOPS, GKRPA, PCPR, organizacje pozarządowe). - Profesjonalna praca służb pomocy społecznej. - Funkcjonowanie placówek oświatowych na terenie gminy. - Oferty sportowe i baza lokalowa (m.in. boisko Orlik). 	<ul style="list-style-type: none"> - Wysoki poziom bezrobocia. - Wysokie koszty utrzymania rodziny. - Znaczny wskaźnik ubóstwa. - Ograniczanie środków finansowych z budżetu państwa na zadania realizowane przez gminę. - System prawny (zbyt niskie kryterium dochodowe uprawniające do otrzymania świadczeń socjalnych i świadczeń rodzinnych). - Niewystarczająca liczba mieszkań socjalnych. - Wzrost liczby zadań zleczanych samorządom gminnym. - Brak wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych. - Bierna postawa rodziców wobec problemów występujących w rodzinie. - Niska świadomość rodziców w rodzinach dysfunkcyjnych dotycząca kwestii edukacyjnych i wychowawczych. - Bezradność rodziców w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w rodzinach z dysfunkcjami. - Brak współdziałania rodziców w zakresie edukacji dzieci w rodzinach z problemami.

<ul style="list-style-type: none"> - Funkcjonowanie placówek służby zdrowia na terenie gminy. - Funkcjonowanie na terenie gminy świetlic wiejskich. - Funkcjonowanie biblioteki publicznej z filią w Załukach. -Funkcjonowanie punktu konsultacyjno - informacyjnego i poradnictwa specjalistycznego (m.in. prawnik, psycholog). -Praca asystenta rodziny (pomoc rodzinom przeżywającym trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych). 	
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> - Polityka państwa przyjazna rodzinom. - Spadek bezrobocia. - Zmiana mentalności społecznej w kwestii postrzegania rodzin dysfunkcyjnych. - Współpraca rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu własnych problemów życiowych. - Pozyskiwanie środków zewnętrznych na aktywizację zawodową i społeczną osób w rodzinach zagrożonych wykluczeniem społecznym. - Ustanawianie rodzin wspierających. - Podnoszenie kwalifikacji przez asystenta rodziny. - Rozwój wolontariatu. - Edukacja rodziców. - Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę. - Zwiększenie środków finansowych w obszarze pomocy społecznej, edukacji i wychowania. - Większa aktywność organizacji pozarządowych. - Zwiększenie i zróżnicowanie bezpłatnych ofert kulturalnych. - Realizowanie programów profilaktycznych promujących zdrowy styl życia. - Możliwość zakładania żłobków przez osoby fizyczne. - Sprawowanie opieki przez dziennego opiekuna lub nianię. - Możliwość utworzenia placówek wsparcia dziennego w formie pomocy podwórkowej prowadzonej przez wychowawców dla dzieci i młodzieży. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zanik więzi, tradycji rodzinnych, „pęd życia”. - Wzrost kosztów utrzymania rodziny. - Rozszerzenie zjawisk patologicznych (przemoc, narkomania, hazard, alkoholizm i inne uzależnienia). - Zaniechanie obowiązków opiekuńczo-wychowawczych przez rodziców. - Rozszerzenie kręgów ubóstwa (m.in. wśród osób pracujących). - Uzależnienie rodzin od pomocy społecznej oraz zjawisko „dziedziczenia biedy”. - Demotywacyjny charakter przyznawania świadczeń społecznych. - Ograniczenie środków finansowych przeznaczonych na edukację. - Ograniczanie środków finansowych na podnoszenie kwalifikacji przez specjalistów. - Wymogi zachowywania standardów w sprawie zakładania żłobków, Klubów Dziecięcych. - Problem eurosieroctwa - skutek migracji jednego lub obojga rodziców w wyniku, którego dzieci pozostają najczęściej pod opieką drugiego współmałżonka, dziadków, dalszej rodziny, a nawet same.

V. Założenia programu

Program Wspierania Rodziny jest dokumentem przewidzianym do realizacji na lata 2017-2019.

Głównym założeniem Programu jest stworzenie wielopłaszczyznowego wsparcia rodziny poprzez działania mające służyć:

- wspieraniu potencjału rozwojowego rodziny biologicznej na wczesnym etapie jej funkcjonowania,
- wzmocnieniu systemu gwarantującego prawidłowy proces wychowawczy oraz ochrony dzieci przed marginalizacją, wykluczeniem i nieprzystosowaniem społecznym,
- poprawie sytuacji dziecka w środowisku szkolnym poprzez wzbogacanie oferty edukacyjnej oraz wspieranie uczniów wymagających pomocy,
- zwiększeniu poziomu bezpieczeństwa dzieci, młodzieży i rodziny poprzez prowadzenie stosownych działań profilaktyczno-edukacyjno-wychowawczych w środowisku,
- zapobieganiu powstawania sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz skuteczne reagowanie w sytuacjach już zaistniałych poprzez udzielanie wielopłaszczyznowego wsparcia.

Zasadą nadrzędną Programu jest ścisła współpraca podmiotów działających na rzecz dzieci i rodzin, co gwarantuje skuteczność podejmowanych działań. Zakłada się, że skuteczność działań w zakresie przeciwdziałania dysfunkcji rodziny będzie osiągnięta w szczególności poprzez wczesne podejmowanie działań profilaktycznych przed wystąpieniem problemu oraz pracę z dziećmi i ich rodzicami w ich środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym. Celem działań jest zapobieganie powstawania sytuacji mających niekorzystny wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodziny, wsparcie jej w zakresie występujących niedomagań, zabezpieczenie potrzeb, wpływanie na poprawę trybu i jakości życia, pomoc we wzmocnieniu jej wydolności opiekuńczo-wychowawczej oraz w sytuacjach zagrożenia dobra dziecka.

VI. Cele główne i szczegółowe

Cel główny programu:

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz tworzenie warunków sprzyjających wspieraniu rodziny i jej prawidłowego funkcjonowania.

Cele szczegółowe:

- Wspieranie rodziny w wychowywaniu dziecka oraz w pełnieniu funkcji opiekuńczej i wychowawczej.
- Praca z rodziną w celu zapobiegania sytuacji kryzysowych.
- Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego

VII. Realizacja programu

Cel szczegółowy 1. Wspieranie rodziny w wychowywaniu dziecka oraz pełnieniu funkcji opiekuńczej i wychowawczej.

Lp.	Działania	Okres	Realizator	Wskaźniki	Źródło finansowania
1.	Pomoc rodzinom wspierającym (w razie stwierdzonych potrzeb)	2017-2019	GOPS	Liczba rodzin objętych pomocą	Środki własne realizatorów działania, dotacje, środki zewnętrzne
2.	Wspieranie rodzin i dzieci przez asystenta rodziny i pracowników socjalnych.	2017-2019	GOPS	Liczba wspieranych rodzin	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
3.	Wsparcie dzienne w formie pomocy podwórkowej	2017-2019	Organizacje pozarządowe	Liczba osób objętych wsparciem	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
4.	Realizowanie programów profilaktycznych z zakresu dysfunkcji rodzin	2017-2019	Placówki oświatowe	Liczba zrealizowanych programów	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
5.	Organizowanie szkoleń, prelekcji, porad, warsztatów dla rodziców	2017-2019	PCPR B-stok, Placówki oświatowe, GOPS	Liczba zrealizowanych szkoleń, warsztatów, porad	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
6.	Indywidualne poradnictwo zawodowe /psychologiczne i pedagogiczne.	2017-2019	PCPR B-stok, Placówki oświatowe, Powiatowy Urząd Pracy.	Liczba porad	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
7.	Organizowanie konferencji dot. problematyki rodzinnej	2017-2019	ROPS	Ilość konferencji	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
8.	Promowanie rodzinnej integracji	2017-2019	Placówki oświatowe, Urząd Gminy, Gminne Centrum Kultury	Ilość imprez, spotkań integracyjnych	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne

Cel szczegółowy 2. Współpraca z rodziną w celu zapobiegania sytuacji kryzysowych.

Lp.	Działania	Okres	Realizator	Wskaźniki	Źródło finansowania
1.	Analiza sytuacji rodzin, których dzieci zagrożone są umieszczeniem w pieczy zastępczej.	2017-2019	GOPS, Placówki oświatowe, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, Komisariat Policji w Gródku	Liczba analizowanych rodzin	Środki własne realizatorów działania,
2.	Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem.	2017-2019	GOPS, Zespół (Kuratorskiej Służby Sądowej Placówki oświatowe, Komisariat Policji PCPR	Liczba monitorowanych rodzin	Środki własne realizatorów działania,
3.	Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne (w tym pomoc psychologiczna i prawna)	2017-2019	GKRPA, GOPS, PCPR, Placówki oświatowe	Liczba konsultacji Liczba udzielonych porad	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
4.	Usługi opiekuńcze specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi (dzieci)	2017-2019	GOPS	Liczba rodzin objętych usługami	Środki własne realizatorów działania, dotacje środki zewnętrzne
5.	Organizowanie grup wsparcia (w razie potrzeb)	2017-2019	GOPS, GKRPA	Liczba zorganizowanych grup wsparcia	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne

Cel szczegółowy 3. Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego.

Lp.	Działania	Okres	Realizator	Wskaźniki	Źródło finansowania
1.	Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom zagrożonym kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. (świadczenia z pomocy społecznej, świadczenia rodzinne, Fundusz alimentacyjny, stypendia i zasiłki szkolne itp.)	2017-2019	GOPS, Organizacje pozarządowe	Liczba rodzin objętych pomocą	Środki własne realizatorów działania, dotacje, środki zewnętrzne
2.	Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.	2017-2019	NZOZ GOPS	Liczba monitorowanych rodzin	Środki własne realizatorów działania,
3.	Organizacja wypoczynku dla dzieci z rodzin z problemami	2017-2019	GKRPA, GOPS, Organizacje pozarządowe, Placówki oświatowe	Liczba zorganizowanych form wypoczynku Liczba uczestników wypoczynku	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
4.	Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo- wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym	2017-2019	GOPS	Liczba umieszczonych dzieci we wskazanych placówkach	Środki własne realizatorów działania, dotacje

5.	Pomoc rodzinom w formie Karty Dużej Rodziny (ulgi w komunikacji, ulgi w korzystaniu z instytucji kultury itp.)	2017-2019	Urząd Gminy GOPS	Liczba rodzin objętych KDR	Środki własne realizatorów
----	--	-----------	---------------------	----------------------------	----------------------------

VIII. Realizatorzy

Realizatorami programu są w szczególności:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gródku;
2. Urząd Gminy Gródek;
3. Placówki oświatowe;
4. Organizacje pozarządowe;
5. Program realizowany przy współpracy:
 - 1) Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gródku,
 - 2) Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Białymstoku,
 - 3) Zespołu Interdyscyplinarnego,
 - 4) Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Białymstoku,
 - 5) Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Białymstoku,
 - 6) Powiatowego Urząd Pracy w Białymstoku,
 - 7) Komisariatu Policji w Zabłudowie,
 - 8) Posterunku Policji w Gródku,
 - 9) Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej,
 - 10) Gminnego Centrum Kultury w Gródku,
 - 11) Biblioteki Publicznej w Gródku,
 - 12) Lokalnych mediów.

IX. Finansowanie

1. Zakres realizacji działań w programie niewynikających bezpośrednio z przepisów ustawy, uzależniony będzie zarówno od wielkości posiadanych środków finansowych Gminy Gródek, jak również środków pochodzących od organizacji pozarządowych i innych podmiotów zaangażowanych w działania na rzecz wspierania rodzin.

2. Zadania zawarte w programie wspierania rodziny w latach 2017 - 2019 będą finansowane z następujących źródeł:

- środki z budżetu państwa,
- środki z budżetu Gminy Gródek,
- środki własne podmiotów zaangażowanych w realizację Programu,
- inne źródła, np. projekty unijne, itp.

X. Efekty i rezultaty programu

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

- 1) poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi;
- 2) przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej;
- 3) zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych;
- 4) poprawa sytuacji dziecka w rodzinie;
- 5) poprawa stanu bezpieczeństwa rodziny i dziecka;
- 6) wypracowanie procedury dotyczącej analizy sytuacji rodziny pod kątem zasadności przydzielenia asystenta rodziny.

XI. Monitoring i ewaluacja

Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się sprawami rodziny. Monitoring będzie polegał na pozyskiwaniu informacji i danych od podmiotów realizujących poszczególne zadania, co umożliwi wgląd w zakres podejmowanych działań, ich analizę oraz ocenę skuteczności. Analiza i ocena zebranych informacji pozwoli na planowanie dalszych działań oraz doskonalenie działań dotychczas ustalonych.

Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej, w terminie do dnia 31 marca każdego roku Wójt składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z ich realizacją. Koordynatorem w zakresie realizacji Programu jest Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gródku

XII. Podsumowanie

Program zakłada tworzenie optymalnych warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodzin na terenie Gminy Gródek oraz poprawy stylu i jakości ich życia. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny, a rodzinie będą stwarzane możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami, co zwiększy jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku i poczucie odpowiedzialności przy wykorzystywaniu też własnej aktywności i potencjału, jaki posiada. Ważnym elementem powodzenia w zakresie realizacji Programu jest ścisła współpraca podmiotów zajmujących się sprawami rodziny i podejmowanie interdyscyplinarnych działań.

XIII. Zespół tworzący program

Niniejszy dokument został przygotowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gródku

UZASADNIENIE

Obowiązek uchwalenia 3-letniego programu dotyczącego wspierania rodziny wynika z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2016 r. poz. 575 z późn. zm.).

Przywołany przepis mówi, że opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny należy do zadań własnych gminy. Program winien być przyjęty przez Radę Gminy w formie uchwały.

„Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Gródek na lata 2017 – 2019” adresowany jest do rodzin nieradzących sobie z wypełnianiem funkcji opiekuńczo-wychowawczych, a także do rodzin, które wyrażają wolę współpracy na rzecz odzyskania opieki nad dziećmi objętymi instytucjonalną lub rodzinną pieczą zastępczą. Problemy związane ze sprawowaniem opieki nad dziećmi stanowią istotną przyczynę ubiegania się o pomoc. W roku 2016 na wniosek pracowników socjalnych 12 rodzin najslabiej radzących sobie ze sprawowaniem opieki nad dziećmi objęto działaniami wspierającymi, prowadzonymi przez asystenta rodziny, obecnie z takiej pomocy korzysta 10 rodzin.

Cele, jakie stawia Program ukierunkowane są przede wszystkim na zapobieganie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej, aktywizowanie rodzin do podejmowania działań wzmacniających prawidłowe wypełnianie funkcji rodzicielskich, niwelowanie deficytów osłabiających funkcjonowanie rodziny, a także tworzenie warunków pozwalających na powrót dzieci objętych pieczą pod opiekę rodziców.